

Први округли сто – „И маме имају право”

У четвртак, 4. новембра 2021. године одржан је први округли сто „И маме имају право!“ на коме је Институт за развој и иновације окупио представнике цивилног друштва, невладиних организација и државних институција. На првом округлом столу покренут је велики број тема и идентификован низ проблема са којима се маме суочавају на тржишту рада и у односима са послодавцима.

Догађај је отворила Ана Миленковић, менаџерка програма Јавне финансије и економски развој, а затим се обратио директор Института за развој и иновације, Ненад Јевтовић, који је представио рад Института за развој и иновације у протекле три године и програме које Институт спроводи.

На округлом столу присуствовала је Александра Шањевић, представница Фондације за отворено друштво. Александра Шањевић је представила рад Фондације за отворено друштво и истакла да је Фондација од 2020. године свој рад фокусирала на унапређење социјалне и економске правде, односно унапређење положаја најугроженијих категорија друштва. Кроз разговор истакла је важност фокусирања на најбитније проблеме са којима се суочавају маме на тржишту рада и у односима са послодавцем.

Након уводних излагања, представили су нам се учесници округлог стола.

Учесници су говорили о својим организацијама и свом раду на пољу женских права и родне равноправности. Ања Станишић је говорила о свом искуству са послодавцем након породилског одсуства. Станишић је након породилског одсуства била деградирана на нижу позицију. Такође, у том периоду била је и предузетница и суочила се са низом изазова када је желела да своју предузетничку радњу пренесе на пословођу. Станишић је представила и своју организацију „Пре свега ја“ која је настала са циљем да кроз обуке пружи подршку свим женама које желе да покрену своје самосталне послове.

Испред Повереника за заштиту равноправности представила се Јована Станар Вуковић. Вуковић је говорила о надлежностима Повереника. Навела је да је у годишњем извештају Повереника за равноправност препознато да је област у којој се жене најчешће обраћају Поверенику управо запошљавање и рад. Истакла је значај партнерства са организацијама цивилног друштва како би се ефикасније сузбила дискриминација. Навела је да Повереник може покренути прекршајни поступак и подићи тужбу, ако је тужба од већег друштвеног значаја. Код таквих тужби неопходна је сагласност лица које је дискриминисано. Повереник даје опште и конкретне препоруке које су специфициране за одређену област живота.

Први округли сто – „И маме имају право”

Татјана Мацура и Марица Бурсаћ су представиле рад организације „Маме су закон“. Кроз рад своје организације успеле су да обезбеде обештећење за 9.000 мајки које су погођене применом неуставних одредби из Закона о финансијској подршци породици са децом. Од јуна месеца пружају подршку тим мајкама како би стекле право на исто. Такође, представиле су и иницијативу „И предузетнице су маме“ коју су покренули у сарадњи са Дигиталном заједницом. У сарадњи са организацијом „Крени-промени“ скупили су преко 40.000 потписа што су уз захтеве за измене закона предали Влади Републике Србије. Поред свих активности посвећене су и пружању подршке девојчицама 13–15 година у смислу препознавања и реаговања на насиље.

Снежана Богдановић је испред Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања говорила ораду и надлежностима Министарства, као и о законима који се тичу мама на тржишту рада. Истакла је да Закон о раду пружа мамама одређене заштите нпр. могућност да оба родитеља равноправно користе одсуство ради неге детета, али да је велико питање колико су жене упознате са правима која имају. Навела је да је законом из 2013. године уведена забрана престанка радног односа док је жена у другом стању. Богдановић је истакла да су од тада запосленежене у повољнијем положају, јер послодавац мора аутоматски да продужава уговор о раду. Сложила се са осталим учесницама да не постоји заштита да родитељи који се врате након породилског одсуства буду деградирани.

По Закону је забрањено да анексом уговора, након породилског одсуства, запослен буде постављен на нижу позицију. Исто тако забрањено је и да се на разговорима за посао поставља питање које је везано за породицу.

Марина Павличић, генерална директорка организације „Крени-промени“, говорила је о томе да њена организација представља подршку за прикупљење потписа, али и инофрмисање што већег броја грађана о одређеној теми. Истакла је да је сарадња са њима битна зато што имају велику базу података и контаката.

На крају догађаја представница Фондације за отворено друштво, Александра Шањевић, истакла је да је посебно занимљиво за округли сто што су се окупиле представници цивилног друштва, државе и независних институција. Навела је како су учесници разговарали садржајно и у миру, а како би заједнички решили проблеме мама на тржишту рада. Шањевић је скренула пажњу како су учесници кроз разговор навели велики број проблема са којима се суочавају маме на тржишту рада и у односима са послодавцем, али да је сада јако битно фокусирати се на главне проблеме и њих решавати.

Догађај је модерирала Ана Миленковић, менаџерка програма Јавне финансије и економски развој у Институту за развој и иновације.